

A NEW COURSE IN READING PALI

Bài 7.3

Đoạn kinh 5 (AN)

“Tayo’me, brāhmaṇa, aggī pahātabbā parivajjetabbā, na sevitabbā. Katame tayo? Rāgaggi, dosaggi, mohaggi.

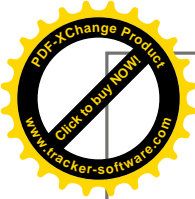
Kasmā cāyaṃ, brāhmaṇa, rāgaggi pahātabbo parivajjetabbo, na sevitabbo? Ratto kho, brāhmaṇa, rāgena abhibhūto pariyādinnaṇaṇa kāyena duccharitaṃ carati, vācāya duccharitaṃ carati, manasā duccharitaṃ carati. So kāyena duccharitaṃ caritvā, vācāya duccharitaṃ caritvā, manasā duccharitaṃ caritvā kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapajjati. Tasmāyaṃ rāgaggi pahātabbo parivajjetabbo, na sevitabbo.

Kasmā cāyaṃ, brāhmaṇa, dosaggi pahātabbo parivajjetabbo, na sevitabbo? Duṭṭho kho, brāhmaṇa, dosena abhibhūto pariyādinnaṇaṇa kāyena duccharitaṃ carati, vācāya duccharitaṃ carati, manasā duccharitaṃ carati. So kāyena duccharitaṃ caritvā, vācāya duccharitaṃ caritvā, manasā duccharitaṃ caritvā kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapajjati. Tasmāyaṃ dosaggi pahātabbo parivajjetabbo, na sevitabbo.

Kasmā cāyaṃ, brāhmaṇa, mohaggi pahātabbo parivajjetabbo, na sevitabbo? Mūḷho kho, brāhmaṇa, mohena abhibhūto pariyādinnaṇaṇa kāyena duccharitaṃ carati, vācāya duccharitaṃ carati, manasā duccharitaṃ carati. So kāyena duccharitaṃ caritvā, vācāya duccharitaṃ caritvā, manasā duccharitaṃ caritvā kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapajjati. Tasmāyaṃ mohaggi pahātabbo parivajjetabbo, na sevitabbo. Ime kho tayo, brāhmaṇa, aggī pahātabbā parivajjetabbā, na sevitabbā.”

Từ vựng đoạn kinh 5

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Ti	3	Số
2	Ayaṃ/imaya/ayaṃ	Người ấy, vật ấy	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
3	Brāhmaṇo	Bà La Môn	Danh, nam
4	Aggi	Lửa, ngọn lửa	Danh, nam
5	Pahātabba	Được từ bỏ	Tương phân
6	Parivajjetabba	Được tránh	Tương phân
7	Na	Không	Phụ

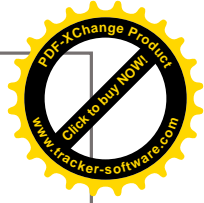
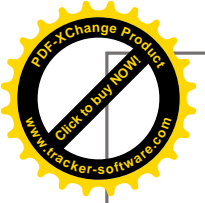

8	Sevitabba	Được thực hành	Tương phân
9	Katamo/katamaṇ / katamā	Cái gì	Đại, nghi vấn
10	Rāgo	Tham	Danh, nam
11	Doso	Sân	Danh, nam
12	Moho	Si	Danh, nam
13	Kasmā	Tại sao, vì cái gì	Đại, nghi vấn
14	Ca	Và, hoặc	Phụ
15	Ratta	Tham	Quá phân
16	Kho	Thật sự	Phụ
17	Abhibhūta	Bị không chế	Quá phân
18	Pariyādinna	Bị nắm giữ	Quá phân
19	Citta	Có tâm	Tính
20	Kayo	Thân	Danh, nam
21	Du-	Xấu, kém, tiêu cực	Tiền tố
22	Caritaṇ	Hành vi, hành động	Danh, trung
23	Carati	Thực hiện	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
24	Vācā	Lời nói	Danh, nữ
25	Manas	Tâm	Danh, trung
26	So/taṇ/sā Eso/etaṇ/esā	Người ấy, vật ấy	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
27	Caritvā	Thực hiện	Động, bất biến
28	Bhedo	Sự tách lìa, sự tan rã	Danh, nam
29	Paraṇ	Sau khi [kết hợp xuất xứ cách]	Giới từ
30	Maraṇaṇ	Cái chết	Danh, trung
31	Apāyo	Cõi khổ	Danh, nam
32	Duggati	Cõi xấu	Danh, nữ
33	Vinipāto	Cõi ác	Danh, nam
34	Nirayo	Địa ngục	Danh, nam
35	Upapajjati	Tái sinh	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
36	Tasmā	Vì vậy, do đó	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
37	Duṭṭha	Sân	Quá phân
38	Mūḷha	Si	Quá phân

Ngữ pháp đoạn kinh 5

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 5
1	NA	NA	NA

Đoạn kinh 6 (MP)

Rājā āha: «Bhante Nāgasena, kiṃlakkhaṇā paññā»ti?

«Pubbeva kho, mahārāja, mayā vuttaṃ ‘chedanalakkhaṇā paññā’ti, api ca obhāsanalakkhaṇā paññā»ti.

«Kathaṃ, bhante, obhāsanalakkhaṇā paññā»ti?

«Paññā, mahārāja, uppajjamānā avijjandhakāraṃ vidhameti, vijjibhāsaṃ janeti, ñāṇālokaṃ vidamseti, ariyasaccāni pākaṭāni karoti; tato yogāvacaro ‘aniccaṇ’ti vā ‘dukkhaṇ’ti vā ‘anattā’ti vā sammappaññāya passatī»ti.

«Opammaṃ karohī»ti.

«Yathā, mahārāja, puriso andhakāre gehe padīpaṃ paveseyya, pavittṭho padīpo andhakāraṃ vidhameti, obhāsaṃ janeti, ālokaṃ vidamseti, rūpāni pākaṭāni karoti, evameva kho, mahārāja, paññā uppajjamānā avijjandhakāraṃ vidhameti, vijjibhāsaṃ janeti, ñāṇālokaṃ vidamseti, ariyasaccāni pākaṭāni karoti; tato yogāvacaro ‘aniccaṇ’ti vā ‘dukkhaṇ’ti vā ‘anattā’ti vā sammappaññāya passati. Evaṃ kho, mahārāja, obhāsanalakkhaṇā paññā»ti.

«Kallosi, bhante Nāgasena»ti.

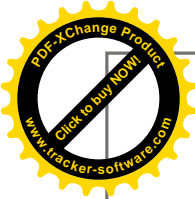
Từ vựng đoạn kinh 6

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Rājan	Vua	Danh, nam
2	Āha	Nói	Động, bất định, chủ động, mô tả
3	Bhante	Bạch Đại đức [hô cách số ít của bhadanta]	Danh, nam
4	Nāgasena	Tên riêng	Danh, nam
5	Ko/kiṃ/kā	Cái gì, ai	Đại, nghi vấn
6	Lakkhaṇa	Có đặc tính	Tính
7	Paññā	Trí tuệ	Danh, nữ
8	(i)ti	[Kí hiệu trích dẫn]	Phụ
9	Pubbaṃ	Quá khứ, trước đây	Danh, trung
10	Eva	[nhấn mạnh]	Phụ
11	Kho	Thật vậy	Phụ
12	Mahant	Lớn	Tính
13	Ahaṃ	Tôi, ta	Đại, nhân xưng 1
14	Vutta	Được nói	Quá phân
15	Chedanam	Sự cắt đứt	Danh, trung
16	Api	Hơn nữa, ngoài ra	Phụ

17	Ca	Và, hoặc	Phụ
18	Obhāsanam	Sự soi sáng, sự chiếu sáng	Danh, trung
19	Katham	Như thế nào	Trạng
20	Uppajjamāna	Sinh lên	Hiện phân
21	Vijjā	Minh	Danh, nữ
22	Andhakāro	Bóng tối	Danh, nam
23	Vidhameti	Tàn lụi, tan biến	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
24	Obhāso	Ánh sáng	Danh, nam
25	Janeti	Tạo ra, làm cho sinh ra	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
26	Ñāṇam	Trí tuệ	Danh, trung
27	Āloko	Ánh sáng	Danh, nam
28	Vidaṃseti	Phơi bày	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
29	Ariya	Cao thượng	Tính
30	Saccam	Chân lý, sự thật	Danh, trung
31	Pākaṭa	Hiển lộ	Tính
32	Karoti	Làm	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
33	Tato	Nhờ đó, từ đó	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
34	Yogāvacaro	Hành giả	Danh, nam
35	Niccām	Sự thường hằng	Danh, trung
36	Vā	Và, hoặc	Phụ
37	Dukkham	Khổ	Danh, trung
38	Attan	Ngã	Danh, nam
39	Sammappaññā	Trí tuệ chân chánh	Danh, nữ
40	Passati	Nhìn, hiểu	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
41	Opammam	Ví dụ	Danh, trung
42	Yathā	Như là	Phụ
43	Puriso	Người	Danh, nam
44	Andhakāra	Tối	Tính
45	Geho	Nhà	Danh, nam
46	Padīpo	Cây đèn, ngọn đèn	Danh, nam
47	Paveseyya	Đưa vào, mang vào	Động, chủ động, cầu khiến
48	Pavittṭha	Bước vào	Quá phân
49	Rūpaṃ	Hình dạng	Danh, trung
50	Evameva	Cũng như vậy	Trạng
51	Kalla	Khéo léo	Tính
52	Atthi	Thì, là	Động, hiện tại, chủ động, mô tả

Ngữ pháp đoạn kinh 6

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 6
1	NA	NA	NA

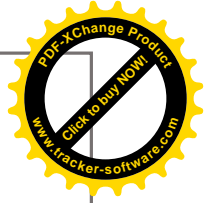
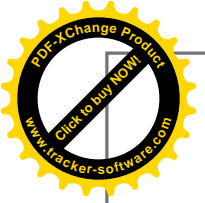
Đoạn kinh 9 (AN)

... yāni kānici, bhikkhave, bhayāni uppajjanti sabbāni tāni bālato uppajjanti, no paṇḍitato. ye keci upaddavā uppajjanti sabbe te bālato uppajjanti, no paṇḍitato. ye keci upasaggā uppajjanti sabbe te bālato uppajjanti, no paṇḍitato...

... iti kho, bhikkhave, sappatibhaya bālo, appatibhaya paṇḍito. saupaddavo bālo, anupaddavo paṇḍito. saupasaggo bālo, anupasaggo paṇḍito. natthi, bhikkhave, paṇḍitato bhayaṃ, natthi paṇḍitato upaddavo, natthi paṇḍitato upasaggo...

Từ vựng đoạn kinh 9

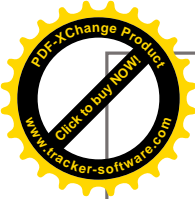
STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Yo/yaṃ/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại, quan hệ
2	Ko/kiṃ/kā	Người gì, vật gì	Đại, nghi vấn
3	-ci	[Phiếm định]	Hậu tố
4	Yo koci	Bất kỳ ai, bất kỳ vật gì [vẫn biến cách bình thường với Yo và Ko]	Đặc ngữ
5	Bhikkhu	Tỳ Kheo	Danh, nam
6	Bhayaṃ	Nỗi sợ hãi	Danh, trung
7	Uppajjati	Sinh lên	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
8	Sabba	Tất cả	Tính
9	So~sa/taṃ~tad/sā Eso~esa/etaṃ~etad/ Esā	Người ấy, vật ấy	Đại, nhân xưng/chỉ định, 3
10	Bālo	Kẻ ngu	Danh, nam
11	No	Không	Phụ
12	Paṇḍito	Bậc trí	Danh, nam
13	Upaddavo	Nguy hiểm	Danh, nam
14	Upasaggo	Nỗi khốn khó	Danh, nam
15	(i)ti	Như vậy, như thế	Phụ
16	Kho	Quả thực [nhân mạnh]	Phụ
17	Sa-	Có, kèm với, của mình	Tiền tố
18	Paṭi-	Chống lại, đối lập, hướng đến, lặp lại	Tiền tố
19	Bhaya	Sợ hãi	Tính

20	Upaddava	Nguy hiểm	Tính
21	Upasagga	Khốn khó	Tính
22	Na	Không	Phụ
23	Atthi	Thì, là, tồn tại	Động, hiện tại, chủ động, mô tả

Ngữ pháp đoạn kinh 9

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 9
1	Cấu tạo từ Pali	<p>Các danh từ, tính từ Pali có thể được cấu thành bằng cách:</p> <p>[1] Lấy một danh từ, tính từ nào đó</p> <p>[2] Thêm tiền tố hay/và hậu tố vào danh từ, tính từ đó</p> <p>[3] Tiền tố, hậu tố đó có thể (hoặc không) biến đổi nghĩa của danh từ, tính từ ban đầu</p> <p>[4] Số lượng tiền tố, hậu tố thêm vào không giới hạn</p>	... sappatibhayo...

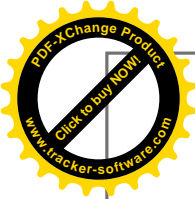
Bài đọc thêm

[1] Ye suññā pasibbakā assu, te na tiṭṭheraṃ ujukaṃ // ye suññā pasibbakā siyuma, te na tiṭṭheraṃ ujukaṃ (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Yo/yama/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại, quan hệ
2	Suñña	Trống, rỗng	Tính
3	Pasibbako	Cái giỏ	Danh, nam
4	Assu	Thì, là [số nhiều]	Động, chủ động, cầu khiến
5	So/taṃ/sā	Người ấy, vật ấy	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
6	Na	Không	Phụ
7	Tiṭṭheraṃ	Đứng [số nhiều]	Động, chủ động, cầu khiến
8	Ujukaṃ	Thẳng	Trạng
9	Siyuma	Thì, là [số nhiều]	Động, chủ động, cầu khiến
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>Empty sacks will never stand upright</i>	

[2] Yama suññaṃ bhājanaṃ assa, taṃ kare mahatamaṃ saddaṃ // Yama suññaṃ bhājanaṃ siyā, taṃ kare mahatamaṃ saddaṃ (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Yo/yama/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại, quan hệ
2	Suñña	Trống, rỗng	Tính
3	Bhājanaṃ	Cái bình	Danh, trung
4	Assa	Thì, là [số ít]	Động, chủ động, cầu khiến
5	So/taṃ/sā	Người ấy, vật ấy	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
6	Karoti	Làm, gây ra	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
7	Mahant	Lớn	Tính
8	-tama	Nhất [so sánh nhất]	Hậu tố
9	Mahatama	Mahant + tama	Tính
10	Saddo	Âm thanh	Danh, nam
11	Siyā	Thì, là [số ít]	Động, chủ động, cầu khiến
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>Empty vessels make the most sound</i>	

[3] Mettiyā vaḍḍhentiya, sadisattam bhaveyya ākārena gaṇṭhi thiratamā (Pliny Nhỏ)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Metti	Tình bạn	Danh, nữ
2	Vaḍḍheti	Tăng trưởng, phát triển	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
3	Sadisattam	Sự giống nhau	Danh, trung
4	Bhavati	Thì, là, tồn tại	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
5	Ākāro	Lối sinh hoạt	Danh, nam
6	Gaṇṭhi	Nút thắt, nút buộc	Danh, nữ
7	Thiratama	Mạnh nhất	Tính
Ghi chú ngữ pháp		@ Xem lại hiện tại phân từ nữ tính	
Câu gốc Latin		<i>Ad connectendas amicitias, tenacissimum vinculum est morum similitudo</i>	

[4] Narassa, yaṃ yaso tassa, tam assa piyāyitabbam yathā ca jīvitam ca ārogyam // narassa, yaṃ yaso tassa, tam siyā piyāyitabbam yathā ca jīvitam ca ārogyam (Song cú Latin - Anton Moker)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Naro	Con người	Danh, nam
2	Yo/yaṃ/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại, quan hệ
3	Yasas	Danh tiếng	Danh, trung
4	So/tam/sā	Người ấy, vật ấy	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
5	Assa	Thì, là, tồn tại	Động, chủ động, cầu khiến
6	Piyāyitabba	Sẽ được yêu quý	Tương phân
7	Yathā	Giống như	Phụ
8	Ca	Và, hoặc	Phụ
9	Jīvitam	Mạng sống	Danh, trung
10	Ārogyam	Sức khỏe	Danh, trung
11	Siyā	Thì, là, tồn tại	Động, chủ động, cầu khiến
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Latin		<i>Numquam cara minus quam propria vita salusque; Esse viro debet fama cuique sua</i>	